

स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजनेअंतर्गत
केंद्र शासन पुरस्कृत गाव, जिल्हा व राज्यस्तरीय कायम
स्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याची ७५:२५% योजना
स्विकारणे व राज्य स्तरीय तालुका विक्री केंद्र
बांधण्याची योजना सुरू ठेवणे

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जल संधारण विभाग
शासन निर्णय क्र पणन-२००९/प्र.क्र.९२४/योजना-१
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - ९.१२.२०११

संदर्भ :- शासन निर्णय, ग्राम विकास व जल संधारण विभाग
क्र. पणन-२००८/प्र.क्र.७३८/योजना-१, दि. २७ फेब्रुवारी २००९

प्रस्तावना :-

ग्राम विकास विभागामार्फत १९९९ पासून दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबातील व्यक्तींचे जीवनमान उंचावून देशातील प्रगत तंत्रज्ञान सोप्या पद्धतीने त्यांच्यापर्यंत पोहोचवून त्यांना रोजगार मिळवून देऊन त्यांचे उत्पन्न किमान रु. २०००/- प्रती महा इतके व्हावे, या उद्देशाने स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना (७५% केंद्र व २५% राज्य पुरस्कृत) योजना राबविण्यात येत आहे. यामध्ये स्वयंसहायता गट/ स्वरोजगारी यांना व्यवसायाभिमुख प्रशिक्षण देण्यात येते. तसेच त्यांना व्यवसायासाठी अनुदान व कर्जही उपलब्ध करून देण्यात येते. या स्वरोजगारीनी तयार केलेल्या वस्तुंना हक्काची बाजारपेठ मिळणे आवश्यक झाले होते. या उद्देशाने राज्य शासनाने प्रत्येक विभागीय व जिल्हा पातळीवर विक्री प्रदर्शने आयोजित करण्याचा आणि जिल्हाच्या व तालुक्याच्या ठिकाणी कायमस्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार संदर्भाधीन शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक: पणन-२००८/प्र.क्र.७३८/योजना - १, दि. २७/२/२००९ अन्वये आदेश निर्गमित करण्यात आले. सदर आदेशानुसार संपूर्ण राज्यात कायमस्वरूपी तालुका व जिल्हा स्तरावर विक्री केंद्र बांधण्याची योजना ३ वर्षात पूर्ण करण्याचे निश्चित करण्यात आले. त्यासाठी जिल्हा केंद्राला प्रत्येकी रु. ५०.०० लक्ष व तालूका केंद्राला प्रत्येकी रु. २५.०० लक्ष अनुदान देण्याचे निश्चित करण्यात आले.

सदरील योजना कार्यान्वित झाल्यानंतर केंद्र शासनाने केंद्र शासन पुरस्कृत स्वर्ण जयंती ग्रामस्वरोजगार योजनेअंतर्गत स्थापित स्वयंसहायता बचत गटाच्या मालाच्या विक्रीकरीता गाव, जिल्हा व राज्य स्तरावर कायमस्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याचा नवीन उपक्रम सुरू केला आहे. या

उपक्रमांतर्गत करावयाचा खर्च हा केंद्र ७५% व राज्य २५% असा करावयाचा असून या खर्चाची मर्यादा खालील प्रमाणे आहे.

गावस्तर कायमस्वरूपी विक्री केंद्र	रुपये १५.०० लक्ष पर्यंत
जिल्हास्तर कायमस्वरूपी विक्री केंद्र	रुपये १५०.०० लक्ष पर्यंत
राज्यस्तर कायमस्वरूपी विक्री केंद्र	रुपये ३००.०० लक्ष पर्यंत

उपरोक्त नमूद केल्यानुसार स्वयंसहायता बचत गटांनी उत्पादित केलेल्या मालाच्या विक्रीकरीता तालुका व जिल्हास्तरीय कायमस्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला आहे. परंतु केंद्र शासनाने त्याच उद्देशाने गाव, जिल्हा व राज्य स्तरावर कायमस्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याचा निर्णय घेतला असून या दोन्ही निर्णयांमध्ये जिल्हास्तरावर कायमस्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याची बाब समान असल्याने एकाच उद्देशाकरीता राज्य योजना व केंद्र योजना अमलात आणणे आवश्यक नाही. केंद्र शासनाची गाव, जिल्हा व राज्यस्तरीय कायमस्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याची ७५:२५ योजना स्विकारणे व राज्य स्तरीय तालुका विक्री केंद्र बांधण्याची योजना सुरु ठेवण्याची (कारण केंद्र शासनाच्या योजनेत तालुका स्तरीय विक्री केंद्राचा समावेश नाही) बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

२. शासन निर्णय:-

त्याअनुषंगाने शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतले आहेत.

- स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाची गावहाट, जिल्हा व राज्यस्तर कायम स्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याची ७५% (केंद्र) : २५% (राज्य) आर्थिक सहभाग योजना स्विकारण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- संदर्भाधीन दिनांक २७.२.२००९ च्या शासन निर्णयातील तालुका विक्री केंद्रे पूर्णतः राज्याच्या निधीतून बांधण्याची योजना यापूढेही सुरु ठेवण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. अंमलबजावणी कार्यपद्धती :-

- संदर्भाधीन शासन निर्णय, ग्राम विकास व जल संधारण विभाग क्र.पणन-२००८/प्र.क्र.७३८/योजना-१, दि.२७ फेब्रुवारी, २००९ मध्ये कायम स्वरूपी विक्री केंद्राकरीता नमूद करण्यात आलेली कार्यपद्धती यापूढेही कायम राहील.
- केंद्र शासनाची गाव, जिल्हा व राज्यस्तरीय कायम स्वरूपी विक्री केंद्र बांधण्याबाबत केंद्र शासनाकडून निर्गमित करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी.

३) गाव हाट, जिल्हास्तरीय व राज्यस्तरीय कायमस्वरूपी विक्री केंद्रे बांधण्याकरीता सन २०११-१२ साठी २५% प्रमाणे राज्य हिस्सा म्हणून रु.५९६.२४ लक्ष इतका निधी विहीत पध्दतीने उपलब्ध करून घेण्यात येईल.

४) केंद्र शासनाची गाव, जिल्हा व राज्यस्तरीय कायमस्वरूपी विक्री केंद्र बांधणे या योजनेखालील करण्यात येणा-या तरतूदीसाठी नवीन लेखाशीर्ष उघडण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या सहमतीने (त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.१४९/१४४४) व वित्त विभागाच्या सहमतीने (त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.४६१/व्यय-१५ अन्वये) निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या WWW.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०१११२०११४३३५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

२६०८
(सुधीर द्वाकर)
सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

- १.मा.राज्यपाल यांचे सचिव
- २.मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ३.मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ४.मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव
- ५.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र - १, मुंबई/महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ६.मलालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई/महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ७.संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- ८.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ९.संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- १०.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- ११.सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १२.विभागीय आयुक्त (सर्व)

१३.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद तथा अध्यक्ष कार्यकारी समिती, जिल्हा
ग्रामीण विकास यंत्रणा, (सर्व)

१४.उपायुक्त (विकास) विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय (सर्व)

१५.प्रकल्प संचालक जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा (सर्व)

१६.सह सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ यांना त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ
क्र.४६१/व्यय-१५ च्या अनुषंगाने

१७.सह सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२ यांना त्यांचा अनौपचारिक
संदर्भ क्र.१४९/१४४४ च्या अनुषंगाने

१८.सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, ग्राम विकास व जल संधारण विभाग

१९.निवड नस्ती